

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5 Загальна кількість годин – 150, із яких: лекцій – 26 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут /факультет, кафедра	обліку та фінансів фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника (-ів)	Томілін Олексій Олександрович, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування https://www.pdau.edu.ua/people/tomilin-oleksiy-oleksandrovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню до структурно-логічної схеми ОПП: Методологія та організація наукових досліджень, Аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. <i>спеціальні (фахові):</i> ФК01. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та

	наукової діяльності. ФК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ФК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ФК05. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. ФК08. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ФК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Програмні результати навчання	ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними. ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського, страхового менеджменту та управління фондами для прийняття рішень. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів. ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК(SOFT SKILLS)	
Самонавчання та саморозвиток, презентація власних креативних ідей, уміння	

обробляти інформацію, виокремлюючи головне; командна праця на спільному проблемному полі.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни Фінансовий менеджмент – сформувати систему теоретичних знань та практичних навичок для прийняття обґрунтованих фінансових рішень спрямованих на оптимізацію вартості підприємства, збільшення прибутку та забезпечення його стабільного фінансового стану в невизначених умовах.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Тема 3. Управління витратами

Тема 4. Управління грошовими потоками на підприємстві

Тема 5. Управління прибутку

Тема 6. Управління джерелами фінансування

Тема 7. Управління інвестиціями

Тема 8. Управління фінансовими ризиками

Тема 9. Управління оборотними активами

Тема 10. Стратегія фінансового управління підприємством

Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві

Тема 12. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування та планування

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- **словесні методи:** лекція, бесіда вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; виконання тестових завдань тощо. Закріплення теоретичних знань шляхом залучення студентів до рішення різних навчально-практичних і пізнавальних завдань.

- **наочні методи:**

-**ілюстрація** – як допоміжний метод навчання, що забезпечує яскравіше викладання та показ власної думки, демонструє досліди, наочні посібники, підводячи до узагальнення, виведення правил, законів, нових понять – студенти засвоюють окремі факти, роблять висновки, узагальнюють навчальний матеріал);

- **демонстрування** – метод навчання, допомагає виділити істотні сторони предмета, явища, роблячи відповідні пояснення. Цей метод ефективний, коли всі студенти мають змогу сприймати процес, а викладач зосереджує їхню увагу на головному, допомагає виділити істотні сторони предмета, явища, роблячи відповідні пояснення.

- **практичні методи:** вправи, ситуаційні запитання, задачі, тестовий контроль.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

- методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета; висування вимог; заохочення; оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження);

- метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання

1) дискусії, диспути;

2) проєктування професійних ситуацій;

-комп'ютерні, мультимедійні методи

-використання мультимедійних презентацій;

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: опитування; бесіда; доповідь.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у додатку до силабусу
--	--------------------------------

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

щодо термінів виконання та перескладання	виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.
щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм

	законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
щодо відвідування занять	Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент».
щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https:// www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita.
щодо оскарження результатів навчання	Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. вид. 2-ге. Миколаїв : вид-во ЧНУ ім. Петра Могили. 2021. 336 с.
3. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 214 с.
4. Ставерська Т. О., Макогон В. В. Фінансовий менеджмент в банку : навч. посіб. ДБТУ. Харків. 2024. 364 с.
5. Томілін, О.О., Дорогань-Писаренко, Л.О., Аранчій, Д.С. Сучасні технології фінансового менеджменту: навч. посіб. Полтава: ПДАУ. 2023. 218 с.
6. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. 224 с.

Допоміжні

1. Гаращенко В.О., Томілін О.О. Планування виробничих фондів як інструмент управління ризиком незбалансованості ліквідності: матеріали VII всеукр. наук.-практич. конф. *“Наукове забезпечення розвитку національної економіки : досягнення теорії та проблеми практики”*: (м. Полтава, 29 жовт. 2020 року). Полтава : РВВ ПДАА. 2020. С.33–34.
2. Морозова Є., Томілін О. Сутність і напрями оцінки фінансового стану підприємства: матеріали VIII Всеукр. наук.-практич. конф. *“Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики”* : (м. Полтава, 28 жовт. 2021 року). Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. С.87-89.
3. Томілін О. О. Моделювання з використанням лонгітюдних даних. Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 5-6 жовт. 2023 р.). Київ : НУБіП України, 2023. С. 335-338.
4. Томілін О.О. Формування бюджетів розвитку територіальних громад на засадах фінансового менеджменту. XV міжнарод. наук.-практич. конф. *«Умови економічного зростання в країнах з ринковою економікою»*. м. Переяслав. 21–22 квіт. С.15. 2022 року.
5. Томілін О.О., Безкровний О.В. Наукові основи становлення та розвитку інвестиційної діяльності : секторальний аспект. Розділ: Соціально-економічний розвиток міст в умовах децентралізації : кол. моногр.) / за ред. Л.М. Ільч. К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. 2021. С. 118–134.
6. Томілін О.О., Томіліна А.О. Державне регулювання інвестиційного розвитку аграрних підприємств: матеріали VII Всеукр. наук.-практич. конф. *“Наукове забезпечення розвитку національної економіки : досягнення теорії та проблеми практики”*: (м. Полтава, 29 жовт. 2020 року). Полтава: РВВ ПДАА.

2020. С.144–146. 7. Томілін О.О., Ставицька В.О., Тимко А.К. Краудфандинг як інструмент залучення інвестицій в інноваційні технології // <i>Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва</i>. Серія “Економічні науки” : зб. наук. пр. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2021. Т. 1. Серія : “Економічні науки”. С. 84–97. 8. Томілін О.О., Рубанська К.В. Управління ризиками підприємства в сучасних умовах господарювання: матеріали VI міжнарод. наук.-практич. конф. «Менеджмент ХХІ століття : глобалізаційні виклики». м. Полтава, 19 трав. 2022 року. 9. Томілін О.О., Тютюнник Ю.М., Бражник Л.В., Дроботя Я.А. Фінансово-економічний словник – довідник / за наук. ред. проф. О.О. Томіліна / Полтава : ПДАУ. 2023. 108 с.	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол від 02.09.2024 р. № 1

Додаток
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для студентів
денної форми здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		Контрольна робота	Екзамен
			розв'язування тестів	виконання домашніх завдань		
Тема 1.Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	2	2	4	2	4	20
Тема 2.Система забезпечення фінансового менеджменту.	2	2		2		
Тема 3. Управління витратами.	2	2		2		
Тема 4. Управління грошовими потоками на підприємстві.	2	2		2		
Тема 5. Управління прибутком.	2	2		2		
Тема 6. Управління джерелами фінансування.	2	2		2		
Тема 7. Управління інвестиціями.	2	2		2		
Тема 8. Управління фінансовими ризиками.	2	2		2		
Тема 9. Управління оборотними активами	2	2		2		
Тема 10. Стратегія фінансового управління підприємством. Дивідендна політика.	2	2		2		
Тема 11.Антикризове фінансове управління на підприємстві.	2	2		2		
Тема 12. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування та планування.	2	2		2		
Розв'язування тестів (теми 1-12)	-	-	4	-		4
Підсумкова контрольна робота (теми 1-12)	-	-	-	-	4	4
Екзамен	-	-	-	-	-	20
Разом	24	24	4	24	4	100

Шкала та критерії оцінювання

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує усну відповідь у випадку повного та чіткого його розуміння питання, що свідчить про високий рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує за кожен усну відповідь на питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності правильної відповіді на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за розв'язання на практичних заняттях задачі, у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних суттєвих методологічних

	помилки при розв'язуванні практичних завдань, що свідчить про фрагментарний рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених розв'язування задач, що свідчить про відсутність знань з приводу застосування практичних навичок з фінансового менеджменту та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Виконання завдань самостійної роботи: розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення більше ніж 90% тестів, що свідчить про високий рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
1-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного рішення тестів на рівні (60-89%) від їх загальної кількості, що свідчить про фрагментарний рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильних відповідей, чи наявності правильних відповідей, що не перевищує 59% від загальної кількості тестів та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Виконання завдань самостійної роботи (виконання домашніх завдань)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання домашніх навчальних завдань самостійної роботи та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку допущення суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх навчальних завдань самостійної роботи, що свідчить про низький рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно виконаних самостійних завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

*Підсумкова контрольна робота (містить 1 теоретичне питання та 1 задачу)
для теоретичного питання*

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розуміння, що свідчить про високий рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів,

	оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про низький рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності правильної відповіді на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

для практичного завдання (задача)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за розв'язанні на практичних заняттях задачі, у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про низький рівень знань щодо вміння використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, вміння застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміння управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміння застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень, вміння приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та опрацюванні її результатів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених розв'язування задач, що свідчить про відсутність знань з приводу застосування практичних навичок з фінансового менеджменту та не дає в цілому можливість

	оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
--	--

Шкала та критерії оцінювання Екзамен*

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Теоретичне питання</i>	
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень знань фундаментальних закономірностей розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансів для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, вміння оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та вміти опрацьовувати її результати.
3-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про середній рівень знань фундаментальних закономірностей розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансів для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, вміння оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та вміти опрацьовувати її результати.
1-2	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про фрагментарний рівень знань фундаментальних закономірностей розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансів для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, вміння оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та вміти опрацьовувати її результати.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильної відповіді на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення

	програмних результатів навчання.
<i>Практичне завдання</i>	
8-10	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичного завдання (задачі), належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань фундаментальних закономірностей розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансів для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, вміння оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та вміти опрацьовувати її результати.
5-7	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про середній рівень знань фундаментальних закономірностей розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансів для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, вміння оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та вміти опрацьовувати її результати.
1-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про низький рівень знань фундаментальних закономірностей розвитку фінансів у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансового менеджменту та вміти управляти ними, вміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, вміти застосовувати поглиблені знання в сфері фінансів для прийняття рішень, вміти приймати управлінські рішення у сфері фінансів, оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів, вміння оцінювати ступінь складності завдань при фінансовому плануванні діяльності підприємства та вміти опрацьовувати її результати.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених розв'язування задач, що свідчить про відсутність знань з приводу застосування практичних навичок з фінансового менеджменту та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

**Екзамен складається з 2-х теоретичних питань та 1-го практичного завдання. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.*